

Foiaia românească

Vineri
29 Ianuarie
1999

Anal II
Nr. 4

(Serie nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ♦ Fondat în 1951 ♦ 8 pagini ♦ 20 forinți

La Jaca

„...rezolvarea problemei predării limbii române lasă de dorit...”

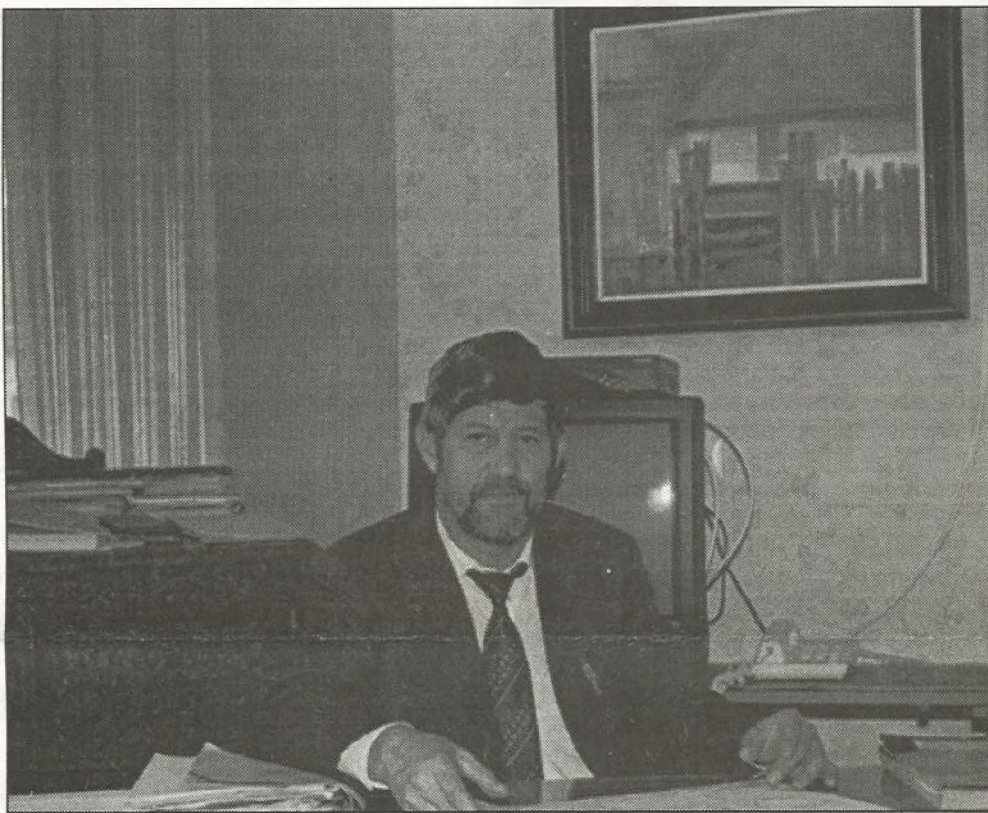
Printre localitățile bihorene populate și de oameni de naționalitate română se numără și comuna Jaca, situată la vreo 15 km de Berettyóújfalu. Spicuind câteva statistici am aflat niște date interesante: cum că odinioară așezarea era populată de slavi, iar denumirea figura în 1214 ca Yzsow-laka (Izsáka). La Jaca trăiau deja prin anii 1660 români, care și-au construit prima biserică ortodoxă română în anul 1669, cea de azi fiind ridicată în stil neobaroc în 1791, fiind azi un monument istoric de seamă. O mare mîhnire a consătenilor este că regretatul părinte **Cornel Mîndruțau**, după șaizeci de ani de serviciu, a fost alungat și ponegriț de un preot misionar, care între timp a și abandonat satul, fugind din țară împreună cu banii parohiei, ai credincioșilor. În altă ordine de idei: cu părere de rău se constată că numărul vorbitorilor români scade în permanență, într-asa fel încît azi abia se mai află „români” în comună, cu care s-ar putea sta de vorbă românește. La bibliotecă deși se găsesc cărți românești, nu mai sînt cititori. Nici la școală nu se mai predă româna...

O unică rază de speranță pentru „mîntuirea” limbii române, pentru salvarea tezaurului cultural-folcloric strămoșesc este sigură, unică: înființarea Autoguvernației minoritare române locale cu membrii: **Brumár Lászlóné, Gheorghe Hásás, Clara Kovács, Imre Márkus, Alexandru Mihucz**. Vicepreședinta Kovács e educatoare și predă română la grădinița de copii. Mi-a mărturisit că românimea din Jaca a ajuns „la podea”, „la a 24-a oră”. Remedierea, „reînvierea” depinde de ora actuală de ei, de Autogovernare, fiindcă li se asigură totul pentru a-și menține identitatea românească. În această ordine de idei, printre sarcinile de urgență s-a amintit: reintroducerea predării românei la școală (chiar dacă deocamdată doar în cursul după-amiezilor, la ocupații facultative). O altă intenție este talmăcirea doleanței creștinilor ortodocși români: să aibă un nou preot al lor, în mod contrar se va pierde acest mănunchi de români bihoreni.

Reîntorcîndu-ne la datele oficiale: Jaca are notariat comun cu localitățile **Furta, Darvas și Veched**. Conform recensămîntului din 1990, numai 17 locuitori s-au declarat ca români. (În anul 1949, din cei 3.463 locuitori 2.645 s-au declarat reformați, 12 greco-catolici, 524 ortodocși români)...

Din anul 1960, din cauza condițiilor social-economice dezavantajoase, a lipsei locurilor de muncă reduse, populația a început să scadă treptat, tinerii părăsindu-și satul natal, căutîndu-și existența în alte părți. Deci satul „a îmbătrînit”. Iar vîrstnicii se descurcă greu, trăind din pensii modeste.

Azi în comună trăiesc cam 1860 locuitori, în 867 locuințe.

Cum trăiesc bihorenii din Jaca, în comuna lor cu străzi curate, frumos aranjate?

Răspunsul l-am aflat de la primarul **Alexandru Gulyás**, (reales și în al doilea ciclu de activitate), care m-a primit călduros și m-a informat cu cea mai mare plăcere.

— Cu toate că sînt un om optimist, îmi fac probleme din cauza bugetului foarte redus, care nu ține deloc pasul cu inflația. Menținerea nivelului de trai de pînă acum, îmbunătățirea condițiilor de viață, figurează printre sco-

purile noastre principale, de interes public, dat fiind că banii nu sînt suficienți pentru investiții noi. Deci ne limităm la realizări strict necesare. În acest sens depunem eforturi serioase pentru obținerea unor fonduri suplimentare, folosindu-ne de diferite concursuri publicate. Un astfel de exemplu grăitor este începerea lucrărilor de canalizare a apei de infiltrație, care este o investiție de 60 milioane de forinți, din care am asigurat pînă acum 14 milioane din surse proprii... Numai că: în acest an am necesita încă 15 milioane, ca în iunie să se termine aceste lucrări.

— Care este, în general, situația infrastructurală?

— Existența sau inexistența diferitelor unități de deservire și prestații determină și într-o localitate mică nivelul și calitatea vieții, dispoziția consătenilor, chiar dacă așezările mai mici sînt deseori marginalizate. Tocmai de aceea conducerea locală se străduiește pentru a „normaliza” viața de fiecare zi. Astfel ne putem lăuda și noi cu câteva realizări, precum: întreținerea trotuarelor și drumurilor din străzile laterale, pietruirea, asfaltarea drumurilor; canalizarea, asigurarea cu apă prin rețea. Chiar dacă Jaca se află într-o regiune înapoiată din punct de vedere infrastructural, și la noi s-a introdus în locuințe gazul metan și ne-am racordat la circuitul telefonic crosbar (40 % a locuințelor).

— Jaca e pereclitată de șomaj?

— Cu părere de rău trebuie să răspund, că da. Mulți locuitori (cam 300) și-au pierdut locul de muncă de la Cooperativa agricolă de producție, dar au devenit șomeri și mulți navetiști care lucrau în localitățile din împrejurimi. Cîteva locuri de muncă se asigură la Primărie și la instituțiile întreținute (școală, grădiniță), la Cooperativa de producție, achiziții și desfacere a mărfurilor, la Serviciul de gestionare economică și tehnică, în Castelul Rhédey, unde funcționează bibliotecă și cîmin cultural. Pe localnici îi mai preocupă îndeletnicirile casnice, dar creșterea animalelor, gospodărirea pe pămînturile reprimite devin tot mai riscante din cauza condițiilor instabile de achiziționare. Unii consăteni se angajează la munci sezoniere sau lucrează în puținele unități private. Brutăria locală asigură loc de muncă pentru aproximativ 30 brațe de muncă...

Tocmai din cauza șomajului crește treptat numărul consătenilor care solicită ajutor social. În anul trecut cifra lor a atins peste 20 milioane de forinți. Conform posibilităților noastre, la începutul anului școlar am acordat sprijin pentru procurarea rechizitelor: între 2500 - 6.000 forinți pe cap de copil, în proporție cu vîrsta elevului.

Am mai aflat despre deservirea publică și igienico-sanitară. Localnicilor le stă la dispoziție un stomatolog, un medic de circumscripție, comuna are o farmacie, soră de ocrotire, medic pediatric. Culturalizarea generală a maselor e asigurată în Castelul Rhédey, clădire renovată dintr-un fond de vreo 25 de milioane de forinți, care s-a dat în folosință anul trecut. Activitatea sportivă, la fel, e asigurată, iar în cadrul învățămîntului, doar predarea limbii române trebuie rezolvată — soluție pe care primarul o dorește cît mai urgent, sperînd în primul rînd în contribuția activă a membrilor Autoguvernației române recent înființate.

Despărțindu-mă de Jaca, la mulți kilometri de comună m-am pus pe gînduri: — oare cum își va recuceri „românismul” de odinioară localitatea bihoreană, unde vizitatorul e întîmpinat cu atîta căldură...

— E. Bányai —

„Bătălia a fost câștigată, dar lupta încă nu s-a terminat...”

Poziție unitară comună și hotărâtă

În aceste săptămâni și zile ne aflăm în perioada cînd Biroul Electoral Național convoacă rînd pe rînd ședințele de constituire a autoguvernărilor pe țară, inclusiv acelor pe nivel de Capitală. Printre cele 13 minorități din Ungaria, în același fel se desfășoară lucrurile și în rîndul minorității române din Ungaria, lucru evident și normal. Dar numai la prima vedere, fiindcă pentru românii din Ungaria alegerile locale și minoritare din 18 octombrie 1998 au adus rezultate îndoelnice și deprimante, generîndu-se o anacronie, o situație mai mult decît îngrijorătoare.

Deși în numerele *Foii românești* (apărute în perioada după 18 octombrie 1998) s-a scris și s-a analizat situația în care am ajuns, cred că nu e de prisos să recapitulăm rezultatele alegerilor din octombrie a anului trecut. Ca atare, în 1998 s-au înființat 33 de autoguvernări minoritare române. De menționat: în urma alegerilor din anul 1994 s-au înființat doar 12 autoguvernări, care au fost alese în localitățile celor trei județe – Bichiș, Hajdú-Bihar și Csongrád – în care trăiesc într-adevăr cetățeni aparținători minorității noastre. La alegerile anterioare, din anul 1994 la Budapesta nu s-a înființat în nici un singur cartier autoguvernare română, în timp ce după alegerile din toamna anului trecut numărul lor a sporit miraculos la 15 autoguvernări, fiind înființate în aproape fiecare cartier al Capitalei.

În condiții firești creșterea numărului autoguvernărilor minoritare române de la 12 la 33 ar presupune și o creștere similară a numărului de cetățeni care într-adevăr sînt români, care și pînă acum s-au evidențiat prin activitatea lor, care și-au păstrat limba.

Această creștere – a numărului autoguvernărilor minoritare române – înainte de toate în Capitală dau cu totul alt înțeles și sens nou spiritului Legii privind drepturile minorităților naționale și etnice. În cele 15 autoguvernări din Capitală au primit mandate în majoritate persoane care pînă acum n-au fost cunoscute în viața publică spirituală și culturală a românilor din Ungaria, oameni care nu vorbesc românește și nu s-au remarcat prin activitatea lor în această sferă de preocupări. Și tocmai acești oameni s-au angajat să reprezinte românimea din Budapesta.

În schimb acești electori au dreptul să participe, să influențeze, chiar să determine componența Adunării generale A.T.R.U. și a Autoguvernării minoritare române din Capitală în perioada anilor 1998-2002.

După schițarea situației, produse în urma alegerilor din toamna anului trecut, (descriere care poate să ajute la înțelegerea evenimentelor petrecute la ședința de constituire a autoguvernării minoritare române pe Capitală), să trecem la concret.

Ședința de constituire a autoguvernării minoritare române pe Capitală a fost convocată pe data de 20 ianuarie a.c. Situația deplorabilă în care am ajuns s-a demonstrat din nou semnificativ prin cele întîmplate la ședința de constituire ce a avut loc în sala festivă a Primăriei Capitalei. Ședința a fost urmărită cu interes deosebit.

După cum am mai informat, „adevărații” electori români, reprezentanți ai Societății Culturale Române din Budapesta, s-au delimitat categoric față de cei care nu și-au revendicat pînă acum acest statut legitim, deci nu sînt reprezentanți autentici ai comunităților minoritare, respectiv de cei care nu s-au dovedit membri ai vreunei comunități românești și care pînă acum nu au legătură cu minoritatea noastră.

Prin urmare, la întrunirea constitutivă, electorii noștri români au ocupat loc pe balconul sălii festive, fără a semna condica de prezență (cu o excepție). Electorii, necunoscuți care s-au înregistrat – după o jumătate de oră de așteptare (timp de așteptare prescris de lege) – au fost invitați în sală.

Reprezentantul Biroului Electoral i-a informat pe cei prezenți despre țelul întrunirii, precizînd de la bun început că la ședință nu participă numărul legal de electori, fiindcă din cei 71 de electori nu s-au înregistrat numai 45. Iar ca ședința să fie legală constituțională, 54 de electori ar fi trebuit să semneze condica de prezență. În aceste condiții penibile, moderatorul ședinței a declarat încheiată întrunirea, urmînd să fie convocată din nou – conform Legii electorale – pe data de 8 februarie 1999. Dacă nici la noua ședință nu va participa numărul legal de electori, acest lucru ar însemna că Autoguvernarea minoritară română pe Capitală nu se va înființa.

Deci poziția unitară comună și hotărâtă a electorilor români din Capitală – care are ca scop principal asigurarea reprezentanței minoritare românești autentice – de data aceasta și-a atins scopul. „Bătălia a fost câștigată, dar lupta încă nu s-a terminat”. La 6 februarie ne așteaptă o altă piatră de încercare... – juhász –

Nouă inițiativă:

Relații de înfrățire Snagov-Sarkad

Probabil că cititorii români știu mai mult despre așezarea Snagov: localitate din județul Ilfov, cu bogat trecut istoric, cu un renumit lac – îndrăgit loc de odihnă și agrement al bucureștenilor, cu o mănăstire la fel de vestită și încărcată de semnificație istorică și culturală. Snagovul a fost pentru mulți oameni de cultură și politicieni români loc de refugiu și de odihnă veșnică, loc de inspirație artistică și reculegere spiritual-sufletească. Și istoria veacului nostru a desemnat cîteva momente de reper tocmai aici. Și tot aceeași istorie a asigurat puncte de interferență dintre istoria României și istoria Ungariei din secolul XX.

Dintr-o inițiativă cetățenească a pornit ideea ca orașelul bichișean Sarkad să întreprindă pași de apropiere spre Snagov, mai mult chiar: județul Ilfov să inițieze relații cu județul Bichiș, evidente fiind anumite legături cu caracter istoric. Anume, locuitorul **Károly Pap**, ocupîndu-se de istorie locală, dovedind mare interes în privința personalităților marcante originare din Sarkad, a atras atenția că renumitul inginer și om de cultură **Sándor Veress** a trăit mult timp la București ca inginer topograf și constructor al căilor ferate, contribuind și la dezvoltarea acestor ramuri ale industriei din România. Iar în altă ordine de idei, la Snagov a fost exilat, petrecînd săptămîni de domiciliu forțat fostul premier **Imre Nagy**, în 1956.

Pornind din aceste coincidențe istorice, **Imre Tóth**, primarul orașului Sarkad a invitat la o primă consfătuire cîteva conducători din județul Ilfov, respectiv din București și Snagov. Din delegație au făcut parte **Nicolae Marian Marinescu**, primarul din Snagov, **George Georgescu**, vicepreședintele județului Ilfov și **Virgil Olărescu**, secretarul Fundației (ecologice) ECO Snagov. Fiind la prima întrevvedere, cele două părți au cumpănit asupra posibilităților de colaborare, asupra domeniilor în care s-ar putea realiza cu maximă eficiență contactarea reciprocă. În acest sens, conlucrarea pe plan județean se prevede cea mai utilă cale. Iar la concret, delegațiile au convenit asupra colaborării (din viitor) mai ales pe plan cultural și economic. În acest sens, reprezentanții orașului Sarkad s-au gîndit deja și la posibilități concrete, cum ar fi dezvelirea la București a unei table cinstind memoria lui Endre Veress.

Vizita delegației din România s-a încheiat în perspectiva semnării unui document de colaborare din viitorul apropiat.

E. I.

CONCURS

Comisia Parlamentară pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte inițiază un concurs pentru sprijinirea acelor asociații ale minorităților naționale și etnice, care s-au înregistrat, pînă la 31 decembrie 1997 în mod legislativ pentru înființarea și activitatea culturală de păstrare a identității sau care apără interesele minorităților naționale, care nu intră în competența legii partidelor.

(Autoguvernările minoritare nu pot concura!)

Diferitele organizații vor fi sprijinite în anul 1999 cu 87,8 de milioane de forinți, față de cele 79 de milioane din anul 1998. Acțiunile din rîndurile minorităților naționale și etnice din țară vor fi subvenționate cu mai multă generozitate, însă dosarele de concurs vor trebui întocmite cu și mai mult spirit de răspundere și competență.

Dosarele de concurs trebuie să cuprindă următoarele documente:

- documentele de bază ale asociației, respectiv comunității (înregistrarea matricolă, contractul și contul de bancă);
- darea de seamă referitoare la activitatea generală a asociației;
- declarație cu privire la faptul că asociația nu are datorii față de contribuțiile generale (APEH, TB...);
- declarație despre faptul că a decontat reglementar sprijinul primit de la diferite fundații și ministere.

Comisia atrage atenția că:

- își rezervă dreptul să controleze la fața locului, atît înainte de aprecierea dosarului, cît și după aceea;
- dosarele incomplete și cererile trimise după termenul precizat nu vor fi luate în considerare;
- înaintarea dosarului integral, cu toate documentele precizate nu înseamnă în mod automat și aprobarea dosarului și acordarea neapărată a sprijinului bugetar;
- documentele înaintate anterior nu se iau în considerație, așadar este necesară înaintarea integrală a tuturor documentelor precizate;
- dosarele înaintate nu vor fi restituite.

Dosarele de concurs vor trebui înaintate pînă la data de 15 februarie 1999 la Comisia Parlamentară pentru Drepturile omului, Minorități și Culte, pe adresa 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19. Dosarul să fie prevăzut cu precizarea „Szervezettámogatási pályázat”.

Despre Editura „ETNIKUM”

„Avem în sertar manuscrise gata făcute, care ar sluji învățămîntul de naționalitate”

În anul 1998 „Ziua Minorităților” naționale și etnice care conviețuiesc în reședința județului Bichiș a început în mod deosebit cu un program festiv la Centrul Cultural al Slovacilor. Cu acest prilej a fost deschisă de directorul dr. Gheorghe Mihăiescu o „mini-expoziție” de cărți, noi volume, manuale școlare apărute în limbile naționalităților la Editura și Tipografia ETNIKUM S.R.L. din Budapesta.

La acest „moment de carte” care a antrenat oaspeți de diferite naționalități a fost prezentat și noul volum de poezii „Doma” (în limba slovacă) al poetului Juraj Dolnozemský. La atmosfera înălțătoare, solemnă a contribuit și programul oferit de Corul „Pro Musica” din Giula, dirijat de cunoscutul și însuflețitul maestru Gheorghe Flueraș din Arad.

(Ceea ce trebuie notat, cum s-ar spune „în paranteză”: din cauza programului supraîncărcat al zilei – la aceeași oră a avut loc și festivitatea județeană în același oraș –, au lipsit mai mulți oaspeți, care ar fi dorit să participe la festivitate. Deci în anii ce urmează organizarea necesită o coordonare mai atentă).

– Cum ați aprecia această inițiativă? – m-am adresat domnului Mihăiescu.

– M-am bucurat de invitația primită din partea Autoguverării minoritare române din Békéscsaba, în mod special a președintelui Gheorghe Grósz. Sărbătorea din sala festivă a Primăriei a însemnat un eveniment într-adevăr înălțător, când au sărbătorit împreună cele trei naționalități – printre care și cea română – care conviețuiesc în oraș. Sunt mîndru că am fost solicitați să participăm la program și am făcut-o cu cea mai mare plăcere împreună cu oaspeții din Lipova.

– Ați sprijinit chiar și financiar această manifestare.

– Cum să nu. Am rezolvat invitațiile, dar am sponsorizat în mare parte acțiunea chiar și în cursul seratei amicale de la Restaurantul

„Fiume”, care a urmat după festivitatea oficială. Pentru noi acesta e un lucru firesc, este chiar scopul nostru: să sponsorizăm, să sprijinim anumite acțiuni cu caracter de naționalitate. Din păcate însă, nu mulți solicită ajuto-

rul nostru, deși oricînd sîntem gata de ajutor... Un exemplu pozitiv este corul giulan, care apelează la ajutorul nostru...

– ETNIKUM e o editură și tipografie considerată drept a tuturor minorităților naționale și etnice conlocuitoare din Ungaria, precum au ilustrat-o și volumele expuse.

– Exact așa este: a tuturor naționalităților din țară. În afară de pe lângă cărțile de povești în limba maghiară am expus diferite volume, printre care despre tradițiile rusinilor, cărți în limba slovacă sau germană. Firește n-au lipsit nici colecțiile editoriale în limba română, precum: Literatura română pentru anii I-V liceu; Antologie de texte; Literatura română; Repere biografice și comentarii critice; Cînt și muzică (clasele 3–4) de Veronica Garami;

Cînt și muzică (5), de Veronica Garami și Gheorghe Flueraș sau Dicționarul de fizică (6–10) ori Dicționarul de matematică (5–8).

– În afară de domeniul didactic aș aminti

ciplină „Cultură și civilizație românească”. Aceasta mai cu seamă că de trei ani manuscrisul e gata pregătit pentru tipar și pentru învățămîntul slovac, croat, sîrbesc. Pînă acum n-am avut aprobarea să le editez, dar sper că în curînd se va „sparge gheața”.

– În mod special vă preocupă situația învățămîntului românesc.

– Bineînțeles. Zic eu că: printr-un învățămînt bun o să avem o minoritate puternică. Doresc neapărat o revenire la învățămîntul în limba maternă, la întărirea limbii prin școală, în care să se vorbească din nou românește. Tocmai din intenția aceasta anumite discipline neputîndu-se preda în limba maternă, au apărut recent în limba română culegeri cu termeni tehnici din uzul școlar unguresc de specialitate care sînt în vigoare și circula permanent. Ca o misiune a noastră aș accentua factorul de „îndrumare”, de a sugera, de a da înbold ca să se folosească tot mai mult limba maternă în școli. Colecțiile termenilor tehnici, de pildă, sînt bilingve și conțin și anumii factori de rigoare cu introducere și abrevieri.

– Școlile cunosc noutățile editoriale?

– În catalogul manualelor pentru minorități, elaborat de minister (care se trimite gratuit școlilor) figurează și manualele noi care sînt chiar și subliniate. La fel, tot ministerul trimite foi de comenzi. Deci în principiu nu există școli care să nu cunoască manualele noi. De obicei expediem manualele între 21–30 august, deci înainte de a începe anul școlar, iar cheltuielile poștale sînt suportate de Editura noastră. – ne-a asigurat directorul.

Drept încheiere le propunem cititorilor să se intereseze în legătură cu stocul bogat și valoros al Editurii ETNIKUM, iar în numele comunității românești din Békéscsaba îi mulțumim încă o dată domnului Mihăiescu pentru participare și sponsorizarea Zilei Minorităților.

– E. Bányai –

De-a lungul istoriei...

Acum nu am visat nimic deosebit despre care aș scrie – dar nici nu trebuie, căci lumea asta întoarsă cu „raita-n sus” produce multe lucruri care ne irită, deci nu trebuie să visăm, trebuie doar să fim atenți. În ultimul timp am aflat prin mas-media, și pe micul ecran despre 40 de cadavre aruncate într-un șanț. Despre această crimă zguduitoare vorbește lumea și trebuie să vorbească, fiindcă e rușinea lumii. Pe mine mă apucă groaza cînd văd astfel de imagini.

Apoi, ceva mai aproape de noi, în Valea Jiului – aproape și sufletește – a început să se desfășoare a treia „mineriadă” cu momentele ei singeroase.

M-am rugat, să ne ferească Dumnezeu de această tragedie ca frate să-și ucidă fratele. Și mai-mai eram la săvîrșire.

Ura se poate stîrni în scurt timp și destul de ușor, dar numai cu greu o putem liniști! S-a oprit cum s-a oprit, s-a liniștit cum s-a liniștit cea de a treia „mineriadă”. Iar nouă ne-a căzut o mare piatră de pe inimă...

...Așa se vede, azi cu greu suportăm libertatea, și nu sîntem învățați cu ea, mai mult chiar: unii propovăduiesc că a fost mai bună dictatura.

Multe josnicii s-au întîmplat de-a lungul istoriei. Ne întăresc convingerea, tragediile lui Shakespeare sau Soljenișin. Am trăit chiar am văzut și eu fărădelegi omenești. Dar omul, omenirea, în general, caută și reușește să găsească latura mai frumoasă a vieții. Și eu doresc și îmi place să fiu printre cei cărora le place să învingă răul și să câștige binele, dar nu cu orice preț.

... La o ședință, nu demult, un vorbitor zugrăvind destul de viu și cu pasiune evenimentele „trecutului glorios”, ajungînd la autodefinirea sa politică, a mărturisit cu cea mai mare sinceritate cum că pentru izbîndă, pentru cîștigul de cauză și de carieră, el se folosește – cînd e cazul – și de arma ticăloșiei.

Auzind această declarație, am încremenit și am crezut că visez.

Dar nici nu am visat. Iar dintre cei mulți care au ascultat, nimeni nu a reflectat la această „declarație” sinceră...

Ștefan Oroian

Știri... Știri... Știri... Știri...

□ Institutul de Deservire Pedagogică OKKER a organizat, cu sprijinul Ministerului Învățămîntului, un ciclu de conferințe pe tema învățămîntului de naționalitate. La sesiunea științifică ținută la Budapesta, în zilele de 26–27 ianuarie, la Școala Superioară de Antreprize Generale, s-au dezbătut teme bazate pe problemele-cheie din învățămîntul minorităților naționale.

În cadrul celor două zile, participanții: directori, profesori, consilieri de specialitate ai resortului au putut să urmărească prelegeri afit cu caracter teoretic, cît și cu îndrumări practice. Rangul sesiunii a fost ridicat prin participarea la lucrări a însuși ministrului de resort. Zoltán Pokorni, ministrul învățămîntului a vorbit în fața auditoriului despre Situația învățămîntului de minoritate în Ungaria. Dar printre conferențieri a fost și doamna Ana Orosz Simon, șef de secție adjunctă la ministerul învățămîntului, care a vorbit despre Posibilitățile învățămîntului de naționalitate în lumina principiilor NAT.

Sesiunea științifică a oferit un șir de posibilități și soluții acum, cînd cele mai multe școli ale naționalităților sînt pe calea aplicării noului sistem de principii din curriculum național (cunoscut cu prescurtarea generală NAT).

□ Între 18 ianuarie și 21 martie a.c., Centrul cultural „Arany János” din Bătaia a inițiat un ciclu de conferințe din cadrul Universității populare. Prelegerile sînt axate mai cu seamă pe diferitele teme din ramura agricolă, fiind ținute de cîțiva specialiști cunoscuți ai domeniului.

□ Șirul balurilor românești din acest sezon începe la 20 februarie. Atunci se vor ține astfel de petreceri la Bătaia (la Centrul Cultural „Arany János”), la Chitighaz și Seghedin. Tot în aceeași seară va fi organizată și petrecerea „centrală”, la Restaurantul „Tölgyfa” din Giula. Balul românesc din Micherechi va fi ținut cu două săptămîni mai tîrziu, în seara de 6 martie. În același timp se va ține și balul românilor din reședința județului. Petrecerea intitulată „MĂRȚIȘOR” va fi totodată și o festivitate închinată femeilor – la fel ca în anii precedenți.

„Nu se pot uita anii petrecuți aici, la Otlaca”

Întotdeauna ne pare bine când ne întâlnim cu foști colegi de școală, cu vechi cunoștințe. La fel mi s-a întâmplat recent la o acțiune distractivă desfășurată la Otlaca-Pustă unde am avut prilejul să stau de vorbă cu **Eva Bocsor Karancsi**, originară tocmai de acolo. Am discutat în linii mari despre anii trecuți și prezent, ca să conturez un scurt portret în săptămânalul nostru.

– Cum îți amintești de copilărie, de anii de școală?

– Nu se pot uita anii petrecuți aici, la Otlaca, unde am copilărit și unde am învățat la Școala generală. Este un sătuleț mic, populat cu oameni modești, dar harnici și primitori. Cum se spune „rădăcinile” de aici se trag și nici azi nu pot să mă despart de ele – dar nici nu vreau. Cu familia locuim la Békéscsaba, dar pentru mine „acasă” înseamnă și azi Otlaca. Sînd în sat am impresia că și copacii mă salută... Când mi-a murit tata în (1983), cu soră-mea Babi vroiam s-o luăm pe mama la noi, dar ea ne-a răspuns că atunci n-o să mai avem unde să ne mai reîntorcem acasă, la locul copilăriei. Ne-a convins. I-am renovat căsuța, i-am introdus telefonul, gazul metan și venim cît putem de des s-o vizităm... Și ne simțim bine, ca odinioară, când eram fetițe.

– Mai sprijiniți activitățile sătești?

– Nu se organizează prea multe acțiuni... Dar oricînd ne angajăm, cînd e cazul cu soră-mea și soții noștri, care de asemenea au îndrăgit acest loc. Tușe Floa-

re Godja împreună cu mama conduc Asociația Românilor, aici mai dăm și noi câte-o mîna de ajutor, ca să se păstreze tradițiile românești specifice. Împreună cu consătenii noștri petrecem ore plăcute, într-o atmosferă veselă, familiară. Cînd e cazul, ajutăm și noi la prosperarea vieții de fiecare zi... Dar alături de noi mai sînt și alți foști otlăcani, care azi trăiesc în alte părți și care – la fel ca mine – se reîntorc bucuroși „acasă”.

– Să revenim puțin la anii școală...

– Știi că am fost elevă la Liceul N.

Bălcescu din Giula. Chiar îmi aduc aminte de tine, cu toate că sîntem din promoții diferite... Încă în acea perioadă am decis să devin vameș, ceea ce era un vis, de cînd aveam încă 12 ani. La Budapesta am studiat la Școala de ofițeri „Eötvös”. Dacă aș lua-o de la început, tot așa mi-aș alege calea. De 27 de ani lucrez la frontiera comună Lökösháza – Curtici și sînt șef de secție. Fac naveta de la Békéscsaba, dar de atîția ani m-am obișnuit cu acest mod de trai.

– Cu româna te descurci excelent!

– Zilnic mă folosesc de limba română. Particip cu colegii români la multe acțiuni și întâlniri comune, dar bineînțeles și mediul pretinde să știi bine româna. În plus pe parcurs m-au atras și mai mult limbile, astfel am mai învățat încă două limbi. Și din poloneză și germană am examen de limbă.

– Drept încheiere, cîteva cuvinte despre planuri, dorințe.

– La „această vîrstă” nu prea am noi planuri. Doresc să fim sănătoși cu familia, cu cele două fete ale noastre (16,18 ani). Tare aș dori ca la frontiere trecerile să fie cît mai libere, să fim scutiți de „problemele vechi” româno-maghiare, ca „politica mare” să ne lase în voie ca noi, cei mici să ne facem datoria cîstit și bine. Ceea ce-mi mai apasă sufletul: trebuie să fac tot posibilul pentru ca măcar o parte a anilor viitori de pensie să-i petrecem acasă, la Otlaca... Aceasta este încă o dorință de-a mea.

– E. Bányai –

E adevărat sau nu?

- A) 1. În Japonia nu trăiesc maimuțe.
2. Nu există viermi carnivori.
3. Veninul cobrei este mai tare decît veninul viperei.
4. Calul a fost domesticit circa în urmă cu 7 mii de ani.
5. Pingvini trăiesc numai la Polul Sud.

- B) 1. În Elveția sînt 26 de cantoane.
2. Canalul Suez are o lungime de 300 de km.
3. În Australia nu sînt păduri virgine.
4. Prima marcă poștală a fost emisă în Anglia.
5. Cel mai vechi oraș din Ungaria este Székesfehérvár.
6. Prima expoziție mondială a avut loc în orașul Chicago.

Eroi ai basmelor populare românești

Completați cu consoanele potrivite.

A) . . . î . . . ea
. u . o .
. . . a . a u . i i .
. î . . . i

B) a
l . ea . a . . . o . î ea . a
a . a oa a
. i

Dezlegări

- la, Setilă (sau: Gerilă)
B) Păcală, Ileana Cosînzeana, Baba-Cloan-Flămînzilă
A) Pritlea, Făt-Frumos, Mama-Pădurii,
B) 1. da 2. nu 3. nu 4. nu 5. da 6. nu
A) 1. nu 2. nu 3. nu 4. da 7. nu

Fata din firidă

(poveste siberiană)

Un bătrîn avea o fată nemaipomenit de frumoasă și, de teamă că ar putea-o fura cineva, o ascunse în firidă dintr-un perete, unde puse să se zidească o ușă, pe care numai el o putea deschide.

Avea o lampă înăuntru, veșnic aprinsă, deoarece nu avea nici o lumină. Ea își cosea rochiile de mireasă și timpul trecea. Veniră fel de fel de pețitori, deoarece se dusesse vestea despre fata închisă în firidă. Bătrînul răspundea ba că nu are nici o fată de măritat, ba că n-a avut nicicînd fată, ba că are și n-o dă nimănui, ba că o dă celui care va ști s-o găsească.

Un băiat orfan și sărman auzi și el despre această poveste și porni să ceară fata de soție. În drum se opri la o casă și bătu în ușă:

– Cine-i acolo?

– Eu mi-s aci!

– Care ești tu?

– Un biet călător rătăcit în furtună.

Femeia trezită adormi mai departe și băiatul rămase în noapte afară. Un șoarece veni lîngă dînsul și îi vorbi:

– Băiatule, eu știu de ce ai venit pe la noi. Vrei să iei fata bătrînului, zidită de vie. Eu te voi ajuta să deschizi zidul și să scoți fata afară.

Șoarecele fluieră și deodată se iviră mii de șoareci, mari și mici, albi și cenușii, slabi și grași și porniră cu băiatul spre casa cu pricina. Șoarecii roaseră zidurile încetul cu încetul și, pînă dimineața, fata fu eliberată din închisoarea ei.

Bătrînul se trezi și, văzînd cele întîmplate, spuse:

– Îți dau fata, căci o meriți, dacă ai putut să faci minunea de a o scoate de acolo de unde am închis-o! Trebuie să ne aduci piei frumoase ca zestre și cînd le vei avea, pornim cu nunta.

Băiatul își îmbrățișă mireasa și plecă să le aducă pieile cerute.

Multă vreme se luptă el să le dobîndească.

Vîna urși și de multe ori era să fie omorît de cîte o ursoaică înverșunată că îi luase puii. Între timp îmbătrînea. Dorul după fată îl făcea să sufere. Își aduse aminte de prietenii săi șoarecii și, ca o minune, ei apărură înaintea sa, aducînd piei multe și îi ajutară să le ducă pînă la casa iubitei sale.

Cînd veniră, se plîngea și se trăgeau clopotele a îngropăciune. Murise bătrînul și fata îl rugă să aștepte să treacă anul de doliu, ca apoi să se căsătorească.

El aștepta și ziua cea mare veni. La nuntă invită și șoarecii, și nuntașii se cam speriară. S-au împrietenit apoi cu toții și au băut și au mîncat, pînă n-au mai putut, și oamenii și șoarecii au adormit apoi îmbrățișați.

GALERIA COPIILOR

Alex Kovács, 6 ani (Chitighaz)

Diana Cservenkó, 6 ani (Chitighaz)

☛ Mulți sînt de părerea că cei ce locuiesc la Chitighaz trăiesc într-o situație dezavantajoasă, fiindcă lipsesc multe lucruri care există în oraș. Părerea mea este tocmai contrară. Această comună dezvoltată are un mediu curat și liniștit. Are cam 4 500 de locuitori. Pe lângă maghiari, aici trăiesc și mulți români și oameni de altă naționalitate. Oamenii sînt foarte prietenoși, ceea ce o pot dovedi și din propria mea experiență: fiind originară din Oradea, ne-am stabilit cu familia acum zece ani în această localitate. Fără sprijinul și bunăvoința locuitorilor și autorităților de aici ne-ar fi fost mult mai greu acest schimb de cămin. Am crescut cu frații mei împreună cu copiii din vecini, avînd multe amintiri comune. Sîntem în relații bune cu toți vecinii. Ceea ce îmi mai place în comună este faptul că trăiesc foarte mulți tineri și avem multe posibilități de distracție... (Carmen Lițiu)

☛ În comuna mea natală îmi plac străzile largi și îngrijite. Îmi sînt dragi casele bătrîne și toate obiectele vechi din curtea lor. Vara cînd e timp frumos și bătrînii satului șed în uliță și vorbesc despre vremurile de demult, i-aș asculta ore în șir. Mă interesează cum au trăit pe atunci, cum și cu ce au lucrat pămînturile... Oamenii trăiesc aici în dragoste, în armonie, chiar și noi copiii trăim ca frații... Ș-apoi mi-e drag drumul ce duce spre Aletea, cotitura de acolo, unde e pădurea și trestia. E ca un loc fermecat. (Zsolt Nagy)

☛ Chitighazul, comparat cu un oraș, este mult mai curat, îngrijit și are locuitori prietenoși. Și nu i-aș zice sat, mai mult comună mare, fiindcă e foarte dezvoltat. Este introdus gazul metan, apa, rețeaua electrică, telefonul, are diferite magazine și locuri de distracție: cinematograful, cofetărie, discotecă și hală sportivă. Iar dacă cineva învață sau lucrează într-un oraș din vecinătate călătoria se poate rezolva atît cu autobuzul cît și cu trenul... Îmi place să locuiesc la Chitighaz. (Edina Szabó)

☛ Îmi iubesc satul natal, ne cunoaștem cu toții cei care trăim aici. Locuitorii au păstrat multe sărbători strămoșești, pe care abia le aștept să sosească. Dar are și cîteva locuri pitorești, cum este Castelul Almássy, pădurea din marginea satului... (David Kómar)

☛ Comuna noastră este foarte dezvoltată, chiar modernă. Ne putem mîndri cu două școli generale, o școală medie, trei grădinițe de copii, o creșă și cu o sală sportivă modernă. Ca băiat mă bucur că avem variate posibilități sportive în loc... Îmi place să trăiesc aici mai ales fiindcă în jurul meu îmi sînt doar oameni prietenoși. (Béla Nagy)

☛ Satul nostru e frumos și liniștit, în același timp are tot ce e necesar pentru o viață comodă. Chiar și așeza-

Opinia copiilor

Dragi copii! Această rubrică este a voastră! Vă stă la dispoziție în orice caz cînd aveți o părere despre orice vă interesează, indiferent din ce domeniu. Din cînd în cînd o să vă mai adresăm și noi cîte-o întrebare, dar așteptăm și scrisorile voastre. Să ne scrieți ce vă preocupă, ce v-a plăcut, ce nu v-a plăcut, ce ați rezolvat altfel. Dar tot așa aveți posibilitatea să puneți întrebări unor oameni cunoscuți din rîndurile noastre, ale adulților.

Deci vă rog, nu fiți timizi și scrieți-ne!

Iar acum, după cîteva săptămîni de pauză, veți putea citi din nou cîteva păreri ale unor colegi de-ai voștri din Chitighaz, pe care i-am întrebant dacă le place să locuiască în satul lor natal. Totodată i-am rugat pe colegii voștri, elevii clasei a 8-a de la Școala generală cu limba de predare română din Chitighaz, să ne scrie ce cred ei mai important despre localitatea în care trăiesc. Sper să aflați multe noutăți despre această comună bichișeană populată și de români. Hai, să citiți!

Ana Radici

rea geografică e bună, lângă linia centrală a căii ferate... Locuitorii de diferite naționalități: maghiari, români și germani, cu toții organizează programele lor specifice. Pentru fiecare vîrstă s-au organizat asociații, cercuri... Cred că un vizitator ar găsi la noi tot ce ține de farmecul unui sat. (Adrien Szabó)

☛ Mie totul îmi place la Chitighaz: bisericile, locurile de distracție, instituțiile de învățămînt, magazinele, cofetăria. Locuitorii și-au păstrat limba maternă, tradițiile, dovadă și frumoasa Casă-muzeu. Oamenii își îngrijesc credința atît la biserici, cît și la adunare... Școlile sînt moderne și familiare. La școala noastră nu se întîmplă niciodată ca un elev, la absolvirea celor opt clase, să nu-și fi însușit bine limba română. Acest exemplu îl văd și la bătrîni, care și-au păstrat limba maternă... Cunoaștem multe lucruri interesante din istoria comunei, de ex., numele comunei provine din faptul că a avut două biserici – „két egyház”. Tot ce există azi în comună, cu toate au contribuit la formarea Chitighazului. (Monica Brad)

☛ Avem o localitate formidabilă, unde se găsește absolut totul de ce avem nevoie, începînd cu magazinele, locurile de distracție pînă la comunitățile religioa-

se. Cu ocazia programelor culturale, comuna găzduiește în mod convenit participanții și vizitatorii acestor întîlniri. Ce întîlnesc oamenii care vin în comuna noastră? Străzi cu pomi și flori, un castel romantic, un parc frumos și multe altele – toate acestea aparțin localității pe care eu o iubesc mult. (Enikő Dósa)

☛ Această comună este așa cum trebuie să fie o comună: impresionantă, cu străzi aranjate. Pe lângă școala generală românească și maghiară are și o școală medie agrară, o bibliotecă frumoasă, club pentru vîrstnici, biserici. Dar comuna se dezvoltă permanent, de ex., acum se construiește clădirea Primăriei... (Zita Kalcsó)

☛ Comuna noastră este caracterizată în primul rînd prin relația oamenilor. Locuitorii de aici se ajută unul pe celălalt, se interesează de viața celui alt. Cel mai mult îmi place că își păstrează tradițiile... Mai ales cele românești... În localitate avem vreo 15 magazine, localitatea e situată lângă linia internațională a căii ferate... (Vasile Hotea)

☛ Din comuna noastră cunosc aproape numai oameni de treabă. Deși trăim în mediu sătesc, aici există tot de ce poate avea nevoie un om: magazine, cofetărie, poștă, farmacie, dispensar medical, sală sportivă, cămin cultural, bibliotecă, grădinițe de copii și școli. Dar și rețeaua de deservire este dezvoltată, tocmai acum este în stadiu de realizare rețeaua apei de scurgere... (Anikó Nagy Juhász)

☛ Cel mai mult îmi place în satul meu natal că fiecare vîrstă își găsește preocuparea potrivită. Vîrstnicii, dar și mulți tineri, umblă la biserică și la adunare, alți tineri se folosesc de posibilitățile sportive și de distracție. Însă toate generațiile păstrează tradițiile. În frumoasa noastră Casă-muzeu se înșiră amintirile din trecut... E bine să locuiești la Chitighaz, aici nu-mi lipsește nimic. (Andrea Szöllösi)

☛ Satul nostru este bine îngrijit, fiindcă atît oamenii, cît și Primăria se străduiește mult ca toate străzile să devină frumoase. Locuitorii trăiesc altfel decît într-un oraș, deoarece se întîlnesc, se vizitează. La Chitighaz se vorbește și limba română și se cultivă obiceiurile din străbuni. Dar se organizează o sumedenie de programe și diferitele cercuri înființate la Căminul Cultural din comună care adună la un loc toate generațiile... Oamenii sînt foarte sîrguincioși: cresc animale, cultivă pămînturile, dar e și mare ordine, fiindcă și poliția își face datoria. În același fel și profesorii noștri ne instruiesc bine. Întreaga comună lucrează pentru comună. După părerea mea și Chitighazul ar merita, asemănător localității din vecini Aletea, să devină oraș!... (Monica Mitnacht)

Pe scurt... Pe scurt... Pe scurt... Pe scurt...

Invitație la Curtea de Argeș

În săptămîna trecută, corul românesc mixt „Pro Musica” din Giula a primit o invitație de a participa la cea de-a IV-a ediție a Festivalului internațional de coruri „Curtea Domnească” din acest oraș, care se va desfășura între 2-5 aprilie a.c. La întîlnirea corală vor participa în afară de renumite coruri din România și formații vocale reprezentative ale românilor din diasporă (Iugoslavia, Moldova, Ucraina, Ungaria). Comunitatea coriștilor giulani a luat cunoștință de invitație cu mare bucurie, începînd de pe acum repetițiile serioase pentru acest turneu.

„Istoria poporului român”

În anul trecut a ieșit de sub tipar traducerea maghiară a unei ample cronici a românilor, realizată de Chatherine Durandin, renumită cercetătoare istorică din Franța. Cartea poartă titlul original de *Histoire des Roumains*, deci „Istoria poporului român” și a apărut la Editura MECENAS din Ungaria sub titlul „A román nép története”, în traducerea făcută de Noémi Salay,

Judit Szántó și Ágnes Tótfalusi. Această valoroasă cronică nu poate lipsi de pe rafturile profesorilor de istorie și nici ale celorlalți intelectuali români. Autoarea se apropie de subiect din cu totul alte aspecte și puncte de vedere decît istoricii români sau maghiari.

Noutate discografică

După 25 de ani de absență discografică în România, artistul Gheorghe Zamfir revine în scenă cu un nou album, care va fi lansat după 15 ianuarie, la Casa de Discuri Electrecord.

Tot la Electrecord muzicianul a scos și primul său album, pe cînd avea 26 de ani. Noul album va cuprinde un repertoriu inedit de muzică lăutărească, țigănească și compoziții personale, în cel mai pur stil folcloric și chiar țigănesc românesc. După cum precizează Gheorghe Zamfir, „repertoriul albumului a fost tratat orchestral, într-o formă nouă, care nu s-a mai practicat pînă acum”. Artistul a reunit pînă acum melodii foarte vechi, tradiționale, din regiunea Transilvaniei, din Banat, din Oltenia și Muntenia. Artistul speră ca albumul să se bucure de un mare succes și mariajul de muzică lăutărească veche, muzică țigănească și muzică românească să placă enorm publicului românesc.

CALENDARUL ROMÂNESC 1999

Primele pagini cuprind o parte calendaristică cu sărbătorile și onomasticile corespunzătoare.

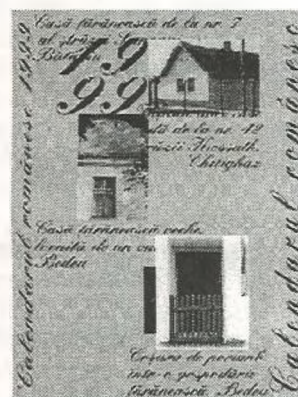
Urmează:

– un amplu capitol care prezintă localitățile cu populație românească, viața, realitatea, atmosfera lor;

– pagini bogat ilustrate din viața tineretului școlar și preșcolar, acțiuni cultural-sportive și de cultivarea limbii materne, serbări școlare, întîlniri;

– scrieri ale autorilor noștri, rod al unor cercetări din domeniul trecutului nostru istoric și etnografic.

Calendarul se mai poate procura la Editura NOI.

Eram în multe privințe foarte deosebiți unul de altul și am fost cu toate acestea buni, în mai multe rânduri chiar nedespărțiți prieteni; de aceea mi-a fost totdeauna greu să vorbesc despre dînsul, căci nu puteam s-o fac aceasta fără ca să vorbesc și despre mine însumi. Am tăcut și atunci cînd alții, care-l știu numai din auzite și din puțina lui scrisă, au spus despre dînsul și ceea ce nu-i adevărat, și n-am să vorbesc nici acum despre Eminescu, poetul, care trăiește, ci despre omul, care a murit, sunt acum douăzeci de ani.

Mie nu mi-a fost Mihail Eminescu poet, nici, în genere, scriitor, ci om sufletește apropiat, pe urma căruia am avut multe zile de mulțumire senină, și povătuitor în cele literare. Ani de zile de-a rîndul nu am publicat nimic mai-nainte de a-i fi citit și lui ceea ce am scris, căci mulțumirea mea era să-l văd pe el citind cu mulțumire cele scrise de mine. Numai de tot rar se întîmpla însă, ca să-mi citească și el ceea ce scria, căci de cele mai multe ori era mîhnit cînd se uita în fața mea...

Eminescu și eu ne-am împrietenit în iarna anului 1869 la Viena, unde ne urmam studiile universitare.

Deși tînr de-abia douăzeci de ani, el avuse pînă atunci o viață zbuciumată, umblase ani de zile de-a rîndul răzleț ca un copil pierdut, se zbătuse pe la Sibiu, pe la Blaj, pe la Beiuș și ca suflor la trupe călătore, în fel de fel de mizerii, cunoștea în toate amănuntele ei partea urîtă a vieții omenești și era oarecum copt înainte de vreme. Nu-și urmase în mod regulat studiile secundare, dar citise mult și nu numai își făcuse reputațiunea literară, ci știa totodată multă carte și judeca cu capul lui. Cu deosebire largi îi erau cunoștințele în ceea ce privește literatura tuturor popoarelor, istoria universală și cea română îndeosebi, filozofia tuturor timpurilor și limbilor clasice și cea română.

Iară eu trăisem în o lume strîmtă și nu știam nimic. Avusem o copilărie, care acum, la vîrsta la care mi-a fost dat să ajung, după dezamăgirile prin care am trecut, și-n împrejurările în care-mi petrec viața mi se pare înspăimîntător de fericită.

Eram, alături cu o soră mai mare, singurul băiat la părinți, oameni cu stare, frunțași știuți de bine în lumea lor și legați fie prin înrudire, fie prin prietenie, cum se zice, cu toată lumea. Orișunde mă duceam, dedeam peste o mătușă, colo peste o verișoară, iar în altă parte peste o fină ori peste o prietenă a casei și eram întîmpinat cu dragoste și purtat oarecum în palme.

Acasă, ochii tuturor erau îndreptați asupra bunicului meu adoptiv din partea tatei, un cărbunar rămas din timpul lui Bonaparte, care și după 1860, om trecut de șaptezeci de ani, păstra cu sfințenie portul din tinerețele sale, păr lung împletit în coadă și prins în pepten de baga, pălărie cam înaltă și cu borduri late, gheroc de postav măsliniu cu pulpanele pînă la genunchi, băț lung cu mînerul de argint și pantofi cu cataramă mare... Mîngîierea bătrînețelor lui era gîndul că o să iasă din mine cărturar de frunte, și-mi spunea serile povești, mă învăța mai tîrziu să citesc Apostolul, mă pune să citesc Alexandria, Isopia și alte cărți de pe timpul acela, iar în urmă, cînd eram de zece ani, a stăruit să fiu hirotonit citeț.

Tatăl meu, om de rară duioșie, mă avea numai pe mine și-mi făcea toate voile, iară soră-mea, fiica lui, îmi era ocrotitoare și mă păzea ca ochii din capul ei.

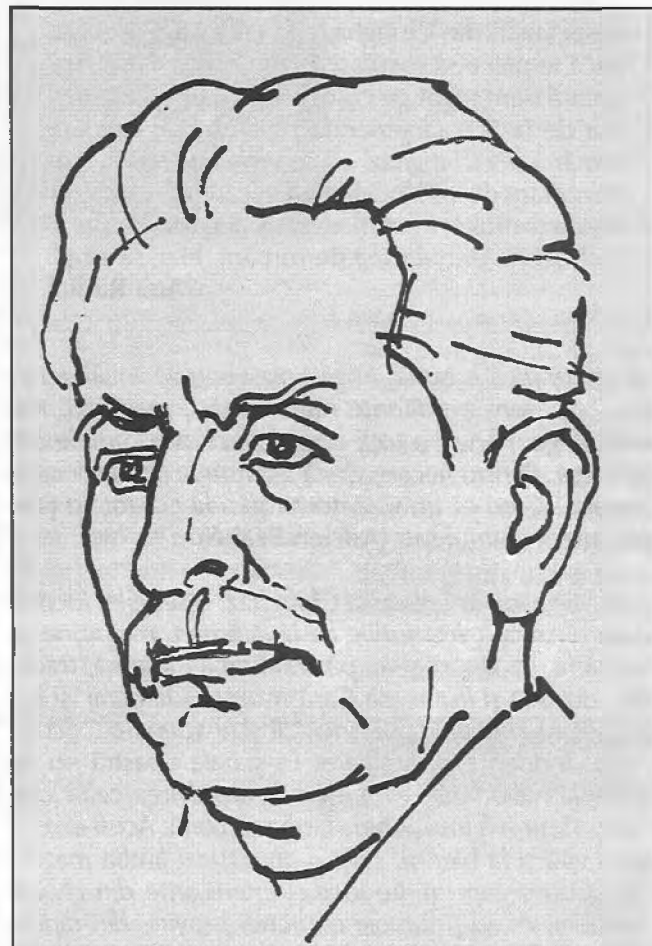
Era în lume o singură ființă, care n-avea slăbiciunea pentru mine, mă ținea de scurt și nu era niciodată mulțumită cu felul de a fi, o femeie vioaie și aspră, care toate le vedea, fie înțelegea pe care pînă chiar și „Tata bătrîn” o știa de frică, dar aceasta îmi era mamă. Avea însă și dînsa o slăbiciune: ținea să aibă casa plină de copii și afară de soră-mea și de mine a mai crescut încă șase copii, orfani de-ai rudelor noastre. Își făcuse deci gîndurile ei în ceea ce privește educațiunea, și unul din aceste era, că ceea ce-l face pe om în adevăr om nu e știința, ci deprinderea cu buna rînduială în toate și îndrumarea spre lucrare necurmată. După părerea ei cartea nu prețuia nimic și numai ceea ce învățam să fac putea să-mi fie de folos. Cînd dar alții se bucurau că învăț bine la școală, ea îi lua în rîs și-mi scotea la iveală păcatele, mai că nu-mi țin lucrurile în bună rînduială, mai că nu păstrează curățenia, mai că sînt pripit ca un ied, mai că umblu de ici pînă colo fără de nici un rost, mai că îmi petrec timpul în trîndăvie. Și tot trîndăvie era pentru aînsa și cînd mă vedea înfundat în vreo carte. Ținea să mă vadă alergînd ori făcînd ceva, croind vreun plan, punînd la cale vreun lucru, încordîndu-mi puterile ca să scot ceva la capăt.

Era dar de tot puțină cartea pe care o știam. Lasă că la școlile, unde am umblat, prea mult nu se putea învăța, dar tot aș fi învățat ceva, dacă nu aș fi știut că prin aceasta nu-i făceam nici o bucurie și mamei, care-mi

AMINTIRI EMINESCU – OMUL (fragment)

era mai presus de ceilalți. După ce am terminat a șaptea clasă de liceu, am rămas acasă. Lasă că părinții mei scăpătaseră, dar mama și eu eram de părere că pot să mai învăț și fără ca să umblu la școală. În urma stăruințelor celorlalți am trecut, ce-i drept, la sfîrșitul anului examenul și am luat și diplomă de maturitate, apoi m-am înscris la Facultatea de Drept a Universității din Pesta.

La Pesta am stat vreo patru luni mai mult prin cafenele, apoi m-am întors iar acasă și nici nu mi-aș mai fi

IOAN SLAVICI

(18 ianuarie 1848–17 august 1925)

Excelent analizator al stărilor sufletești și creator al unei tipologii viguroase, convingătoare fără precedent în proza românească a secolului trecut, Ion Slavici se numără printre scriitorii din a doua jumătate a secolului al XIX-lea care, proveniți din Ardeal, s-au stabilit la București.

Născut la Șiria în anul 1848, a fost primul care era capabil să prezinte cu demnitate în literatura românească oamenii de pe meleagurile ardelenesti: români, unguri, germani, sîrbi.

Deși a debutat ca dramaturg prin comedia *Fata de birău* (1871) și a mai scris și alte comedii, drame istorice și numeroase romane – dintre care *Mara* (1894) se detașează aproape ca o capodoperă – totuși personalitatea artistică, talentul s-a afirmat în nuvelistică. Slavici continuă și desăvîrșește nuvelistica românească anterioară și pregătește apariția în prima jumătate a secolului al XX-lea a nuvelilor lui L. Rebreanu.

urmat studiile, dacă n-aș fi fost nevoit să-mi fac anul de voluntariat.

Aveam, ca voluntar, dreptul de a alege localitatea, în care-mi fac anul, și am ales Viena, unde m-am înscris la universitate pe anul al doilea.

Eminescu era înscris la Facultatea de Filozofie, dar îl vedeam regulat la interesantul curs de economie națională a lui Lorenz Stein, precum și la cel de drept roman al lui Ihering – un tînr oacheș cu fața curată și rasă peste tot, cu un lung „clăbăț” bănățenesc peste pletele negre, cu ochi mărunți și visători și totdeauna cu un

zîmbet oarecum batjocoritor pe buze, – un albanez, îmi ziceam, poate chiar un persian.

Cîteodată se plimba, printre lecțiuni, pe coridor cu alți tineri atunci mie necunoscuți. Erau Toader Nica și Ioan Bechnitz, Ioniță Bumbac ori vreun alt bucovinean.

Deși trecuseră vreo două luni de cînd mă aflam la Viena, singurul român de acolo, pe care-l știam, era Ioan Hosanu, care studia medicina. El venea cîteodată să mă ia cu dînsul, la masă. Prin el am făcut cunoștință cu Eminescu și cu Ioniță Bumbac, care scria și el versuri, și am luat masa împreună.

Mi-a rămas viu întipărită bucuria de a mă fi încredințat că albanezul meu nu e persian, ci român de-ai noștri, și-n timpul mesei am avut toți trei și mai ales eu o vie discuțiune cu Eminescu, încît aș fi stat pînă seara, dacă n-aș fi fost nevoit să mă prezint înainte de două la cazarmă.

La cazarmă ne aflam în aceeași sală treizeci și cinci de voluntari, studenți adunați de pe la toate școlile, din toate țările și din toate neamurile, cei mai mulți băieți voioși, care le făceau toate valvîrtej. Fiindcă-mi făcusem reputațiunea de om ordonat și iubitor de curățenie, am fost însărcinat de căpitanul nostru să port grijă de curățenie și de buna rînduială în dormitorul nostru, unde ni se făceau și lecțiunile de teorie. O vie îngrijare mă cuprindea cînd mă gîndeam că se întorc băieții, căci în fiecare clipă putea să-mi vie inspecțiune. Aflînd lucrul acesta, Eminescu se uita mereu la ceasornic și-mi dădea zor să plec apoi m-a însoțit pînă la cazarmă pentru ca, pe drum, să urmăresc discuțiunea.

Se izbeau în noi amîndoi una de alta două lumi pornite din aceeași obîrșie, dar desfășurate fiecare în felul ei și una largă și luminoasă, iar cealaltă strîmtă și neguroasă.

Îl văd, parcă, și acum uitîndu-se din cînd în cînd speriat și scos din răbdare la mine.

Om de o veselie copilăroasă, el rîdea cu toată inima, încît ochii tuturor se-ndreptau asupra lui. În clipa următoare se-ncrunta însă, se strîmba ori își întorcea capul cu dispreț. Cea mai mică contrazicere-l irita; muzica de cele mai multe ori îl supăra; șuierătura-l făcea să se cutremure; orișice scîrțîietură-l scotea din sărite.

Și adeseori el îmi zicea „Taci, nu mai scîrțîi!”

El crescuse în Moldova, la Sibiu, la Blaj, la București și în multe ale lui cutreierări mereu în mijlocul poporului, citise cronicarii și multe cărți bisericești, cunoștea literatura română în toate fazele ei, și în acum destul de lungă mea viață n-am cunoscut om stăpînit deopotrivă cu dînsul de gîndul unității naționale și de pornirea de a se da întreg pentru ridicarea neamului românesc. Încîntat de trecutul romînilor și de marile lor destoinicii, el era scîrbit de prezentul după părerea lui urît, admira pe bătrîni și se uita cu însuflețire în viitorul luminos. Ceea ce noi numim sentimentalitate nu exista pentru dînsul. El n-avea slăbiciuni pentru nimic. Toate porneau la dînsul din convingere, și ceea ce noi ceilalți facem din iubire, el făcea din hotărîre neștrămutată, iar ura se dedea la dînsul ca dispreț pe față. Niciodată nu l-am văzut plîngînd și nu cred că era în stare să plîngă, iar cu înduioșare numai despre muma lui l-am auzit vorbind.

Eu îmi petrecusem în mijlocul romînilor de la Șiria mea numai copilăria, iară mai tîrziu atît la școală, cît și afară de școală am trăit în societatea maghiară, în care m-am simțit totdeauna bine, ba-n cele din urmă mai bine decît în cea romînească, de care mă înstrăinasem. Nu cunoșteam nici trecutul poporului român, nici literatura romînă și vorbeam romînească, pe care o știam din copilăria mea. Trecut ca o pasăre voioasă prin lume, aveam de pretutindenii reamintiri plăcute și vorbeam cu înduioșare despre toți și despre toate, pînă chiar și despre căpitanul, care mă transferase la cazarma „Franz Josef” ori despre caporalul, care la împărțirea bucatelor îmi dădea voie să-mi aleg după plac bucată de carne...

Cel mai hotărîtor gînd al lui era, că omul e din fire bun, că odată oamenii toți au fost buni și că idealul social e ca iar să se facă buni...

Pe la cinci apoi, după ce scăpam, iar urmăam discuțiunea, fie plimbîndu-ne prin apropiatul parc orășenesc, fie stînd la o masă din colțul vreunei cafenele mai dosnice.

Așa mi-l aduc aminte din timpul acesta și mă cuprînde și acum, după patruzeci de ani, înduioșarea cînd serile aud sunîndu-se de retragere, căci mă mai văd întorcîndu-mă cu dînsul la cazarmă. Eu voi fi fost atunci pentru dînsul un interesant obiect de studiu, dar el pentru mine era un nesecat izvor de știință, de înțelegere și de îndrumări bune.

Orișcît de multe și de mari ar fi fost deosebirile dintre noi erau cîteva lucruri, care ne legau pentru toată viața...

PROGRAME TV

1 FEBRUARIE – 7 FEBRUARIE

Foaia
românească

7

Programul
MTV1Az MTV
műsora

Február 1. hétfő

5.45 Hajnali gondolatok 5.48 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.00 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsesvár 11.05 Dharma és Greg, avagy kettőn áll a vásár (am. sor.) 11.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezáratlan akták 12.30 UNI-JÓ 12.40 Forma-1 (francia-kanadai-magyar sorozat) 13.30 Vízi zsaruk (ausztrál sor.) 14.20 Alfa szolgálat 14.35 Szomszédok (ism.) 15.10 Derült égből egy család (német sor.) 16.00 Nemzetiségi magazinok (cigány, szlovák) 17.00 Segítség 17.15 Provokatív 17.45 Körzeti híradók 18.00 Gyorssegély 18.10 Euro-percek 18.15 Ki marad a végén? 18.40 Maradj velünk! 18.45 A legkisebb ugrifüles 19.00 A bestia (brazil sor.) 19.30 Híradó 20.00 Esti Showder 21.00 Minden lében két kanál (angol sorozat) 21.50 Extrém sportok 22.00 Hírek 22.10 Aktuális 22.30 Kenő 22.35 Szabad verseny 23.10 Lute, egy öntörvényű élet (sp. sor.).

Február 2. kedd

5.45 Hajnali gondolatok 5.48 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.05 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsesvár 11.05 Dharma és Greg, avagy kettőn áll a vásár (am. sor.) 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezáratlan akták 12.30 UNI-JÓ 12.40 Forma-1 (francia-kanadai-magyar sor.) 13.30 Tattingeres (am. sor.) 14.20 Világvedett lehetne 14.35 Mecénás 15.10 Derült égből egy család (német sor.) 16.00 Nemzetiségi magazinok (szlovén, német) 16.50 Csellengők 17.00 Pannon enciklopédia 17.45 Körzeti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Hang-szál(I) 18.45 Gyerekeknek 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Vészhelyzet (am. sor.) 20.45 Kriminális – Bomba story 21.00 Kriminális 21.30 Telemázi 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Publikum 23.00 MM 23.10 Árnyék a havon (magyar film).

Február 3. szerda

5.45 Hajnali gondolatok 5.48 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.05 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsesvár 10.55 Mércé 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.30 UNI-JÓ 12.40 Forma-1 (francia-kanadai-magyar sorozat) 13.30 A mi huszadik századunk (angol sor.) 14.25 Emberek a természetben 14.45 Ismeretlen Budapest 15.10 Derült égből egy család (német sor.) 16.00 Nemzetiségi magazinok (horvát, román) 16.50 Életjel 17.00 Tükörkép 17.45 Körzeti híradók 17.55 Gondolatok a közösségről 18.20 Hang-szál(II) 18.50 A kiscsacsi kalandjai 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Kisváros 20.35 A nők valami csodálények (német film) 22.10 Hírek 22.10 Aktuális 22.30 Kenő 22.35 Telesport magazin 23.05 „Századvéd” áruház.

Február 4. csütörtök

5.45 Hajnali gondolatok 5.48 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.05 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsesvár 10.55 Új Reflektor Magazin 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.30 UNI-JÓ 12.40 Második lehetőség (am. sor.) 13.30 Tattingers (am. sor.) 14.20 Musica Historica 14.40 Európai utas 15.10 Derült égből egy család (német sor.) 16.00 Együtt 16.00 Együtt. Velünk élő kisebbségek 16.55 Tűrabakancs 17.20 Kormányváró 17.45 Körzeti híradók 18.00 Az utódok reményessége 18.20 Hang-szál(II) 18.45 Mackó apó meséi 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 A 30. Magyar filmszemle 21.55 Hírek 22.05 Aktuális 22.20 Kenő 22.25 Világkép 22.55 MM 23.05 Gomolygó felhők (finn film).

Február 5. péntek

5.45 Hajnali gondolatok 5.48 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.05 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsesvár 11.05 Gyerekszoba 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.30 Környezetvédelmi hírek 12.40 Szenczácó (kanadai sor.) 13.30 Reflektorfenyben 14.00 Telesport 14.30 Jelfák 14.40 Ismeretlen Budapest 15.00 Lét-kép 15.30 Pillangósziget (ausztrál sor.) 16.00 Körzeti magazinok 17.00 Evgyűrűk 17.30 Téka 17.40 Mi az ördögöt csinálnak az adómmal? 17.45 Körzeti híradók 18.00 Ablak 18.25 Telesport 19.30 Híradó 20.00 A nyakék románcja (francia-olasz sorozat) 20.50 Harminckettő VOLT 21.00 Telesport 21.55 Álompolgár 22.30 Hírek 22.35 Aktuális 22.55 Kenő 23.00 Túl a Felhőkön (olasz-francia-német film).

Február 6. szombat

6.0 Aranyfűst 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Harry és még egy jómadár 8.35 Skaidi (norvég sor.) 9.05 Ernyői 9.25 Cimbora-padlás 9.50 Hol-mi? 10.15 Trópusi hőség (kanadai-izraeli sor.) 11.05 Szerelmek Saint-Tropez-ban (fr. sor.) 12.00 Hírek 12.05 Ghymes 12.30 Mosoly a javából 13.25 Csellengők 13.55 Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat 14.25 Leg...leg...leg... 15.00 Püder15.30 Telesport 17.30 Utón 18.05 Zóna 18.30 Ki marad a végén? 19.00 Lottóshow 19.20 Európai időjárás körkép 19.30 Híradó 20.00 Zeneszombat 1-2 22.00 Végső csábítás (amerikai film).

Február 7. vasárnap

7.00 „Így szól az Úr!” 7.05 Kék egér 7.15 Süsü, a sárkány kalandjai 7.45 Kukucs 8.15 Kisokos 8.40 A gyűszűnyi erdő lakói 9.05 Zöldkalap 9.30 Tévmagiszter 10.20 A magyar szabadságharc nagy csatái 10.50 A templom egere 12.00 Hírek 12.05 Szerencsepercek 12.35 Nóta-böngésző 13.00 Gazdatévé (magazinműsor) 13.30 A sárkás kishőben (francia-ausztrál film) 15.05 PoliTour 15.35 Örömhír 16.50 Delta 2000 17.15 Helló, világ! 18.00 Önök kérték! 19.00 A Hét 20.00 Ally McBeal (am. sor.) 20.45 Telesport 21.00 Még ilyen! 22.00 Mustra 22.25 A XX. század nagy románcai 22.55 11 után.

Programul
TV2A TV2
műsora

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Edes hármásban 10.15 Satöbbi 10.45 Kakuk! 11.10 Igazi szellemirtók 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Gyökereink 13.00 Igazi szellemirtók 13.30 Nápolyban kezdődött (olasz film) 15.10 Kedves nővérek (német sorozat) 15.35 Acapulco öböl (mexikói sor.) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (amerikai sorozat) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Szerencsekerék Joker 19.55 Baywatch – Forró éjszakák (am. – német sor.) 20.45 Sentinel – Az őrszem (am. sor.) 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.45 Remington Steele (am. sor.) 23.30 Családi kötelékek (amerikai sorozat) 24.00 Kuk@c 0.30 Vers éjjel után.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Edes hármásban 10.10 Esély 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Premier (kulturális ajánló-műsor) 13.00 Mila szupersztár 13.30 Rózsarománc (amerikai film) 15.10 Kedves nővérek (német sorozat) 15.35 Acapulco öböl (mexikói sor.) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (amerikai sorozat) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Szerencsekerék Joker 19.55 Baywatch – Forró éjszakák (am. sor.) 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.45 Szép új világ (világmagazin) 23.15 Magnum (am. sor.) 24.00 Hozam (gazdasági magazin) 0.10 Vers éjjel után.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Edes hármásban 10.15 Satöbbi 10.45 Kakuk! 11.10 A tegnap csodái 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Hűség az Isten 13.00 Tegnap csodái (kisfilm) 13.30 Harold és Maude (amerikai film) 15.10 Kedves nővérek (német sorozat) 15.35 Acapulco öböl (mexikói sor.) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (amerikai sorozat) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Szerencsekerék Joker 19.55 Columbo (am. sor.) 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.45 Szegénylegények (magyar film) 0.15 Vers éjjel után.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Edes hármásban 10.15 Satöbbi 10.45 Kakuk! 11.10 Színkép 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Segítség magadon! 13.00 Mila szupersztár 13.30 Edes bosszú (francia-amerikai film) 15.10 Kedves nővérek (német sorozat) 15.35 Acapulco öböl (mexikói sor.) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (amerikai sorozat) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Szerencsekerék Joker 19.55 Forró nyomon 20.45 Légi zsaruk (német sor.) 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.45 Jolly Joker (német sor.) 23.35 Magyarország holnap 0.05 Szép új világ (magazin) 0.30 Vers éjjel után.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Edes hármásban 10.45 Kuk@c 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Follow me 13.00 Mila szupersztár 13.30 Verseny a lejtőn (amerikai film) 15.10 Kedves nővérek (német sorozat) 15.35 Acapulco öböl (mexikói sor.) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (amerikai sorozat) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Szerencsekerék Joker 19.55 Dárdó 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.45 Szeszélyes éjszakák 0.15 Playboy-show (erotikus műsor).

6.30 Könyvek könyve 7.00 TV2 Matiné 9.45 Szentanú 10.15 Világjárók (utazási magazin) 10.45 Egy úr az úrból (am. sor.) 11.15 Fő az étel! 11.30 Brooklyn Híd (am. sor.) 12.00 Madison (kanadai ifjúsági film) 12.30 Gimí dili 13.00 Partytévé 14.00 Slágerlista 14.30 Bajnokakadémia (angol ifj. sor.) 15.00 Miért éppen Alaszka? (am. sor.) 15.50 Irány délre 17.50 Kaméleon (am. sor.) 18.40 Álomsztori 19.00 Tények 19.30 Szerelem első látásra 20.00 Szőkevényvonat (amerikai film) 21.45 Camorra – A Nápolyi kapcsolat (olasz krimi) 23.35 Y-akták (kanadai sci-fi sor.) 24.00 Érzékek birodalma (am. erotikus film).

6.30 Könyvek könyve 7.00 TV2 Matiné 9.00 Szelek szárnyán (kanadai sor. ism.) 9.45 Boomer (am. sor.) 10.10 Egy úr az úrból (amerikai sorozat) 10.30 Emberi sors (szovjet film) 12.10 Lacikonyha 12.35 Nótaszó 13.20 Hűség az Isten (vallási magazin) 13.50 Premier (kulturális ajánló) 14.15 Vadvilág 15.05 Szelek szárnyán (kanadai sor.) 15.50 Petrocelli (am. sor.) 16.45 A Szuper csapat (am. sor.) 17.40 Xena (am. sor.) 18.30 Tények 18.45 Napló 19.30 Szerelem első látásra 20.00 Közkívánatra 21.50 Gó! Gó! Gó! Gó!!! 22.50 Színkép 23.30 141 perc a befejezetlen mondatból (magyar film) 0.35 Vers éjjel után.

Programul
RTL KlubRTL Klub
műsora

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.15 Országgház (ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Vészhelyzet (am. sor.) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (fr. sor.) 16.30 Esmeralda (am. sor.) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sor.) 18.45 Híradó 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Pusztá acél (amerikai film) 22.40 Híradó 22.55 A szerelem gyilkolhat (amerikai thriller) 23.25 Pont hu 23.55 Fókusz 0.15 Divatklip.

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.15 Antenna 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Vészhelyzet (am. sor.) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (francia filmsor.) 16.30 Esmeralda (mexikói sorozat) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Balfácán (francia vígjáték) 21.35 Híradó 21.50 MMM (Mi? Mennyi? Miért?) 22.50 Jogában áll hallgatni (am. sor.) 23.40 Antenna (ism.) 0.10 Fókusz (ism.) 0.30 Divatklip.

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.15 A Dunánál 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Vészhelyzet (am. sorozat) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (francia sorozat) 16.25 Meri vagy nem meri? 16.30 Esmeralda (mexikói sor.) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sor.) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 A bohóc (német sor.) 20.55 Új Frei-dosszié 21.55 Híradó 22.10 Öreg-lányok (am. sor.) 22.40 Dóra mozija 23.10 Halál Miamiában (német krimi) 0.45 Fókusz (ism.) 1.05 Divatklip.

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.15 Pont hu (ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Vészhelyzet (am. sorozat) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (francia sorozat) 16.25 Meri vagy nem meri? 16.30 Esmeralda (mexikói sor.) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sor.) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt 20.00 Pensacola – A név kötelez 20.50 Kaszkadőrök élet és halál között (am. film) 21.35 Híradó 21.50 Megdöbbentő világ – R riporterek Klubja 22.50 Don Giovanni (német-olasz-francia-angol operafilm) 1.40 Fókusz (ism.) 2.00 Divatklip.

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.15 Bibliai kalandok 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Vészhelyzet (am. sorozat) 14.40 Rajzfilm Klub 16.00 Az első csók (francia sorozat) 16.25 Meri vagy nem meri? 16.30 Esmeralda (mexikói sor.) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sor.) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt. 20.00 Halálcsók (amerikai thriller) 21.35 Híradó 21.50 Életvesztélyben 22.50 RTL Night Klub. Ellen (am. sor.) 23.20 Vágyak háza (am. erotikus sor.) 23.50 Beavis és Buttthead (am. rajzfilmsor.) 0.15 Fókusz (ism.) 0.35 Divatklip.

6.30 Bibliai kalandok (ism.) 7.00 Kölyöklklub 11.05 Csőrré töltve 11.30 Az elveszett világ (amerikai sorozat) 12.00 Bravo Tv 13.10 Kedvenc 13.40 Egy óra múlva itt vagyok (magyar sor.) 14.30 Szakadt függöny (amerikai film) 16.40 Kung-fu (amerikai sor.) 17.30 Sliders (amerikai sor.) 18.20 ZenEsz 18.45 Híradó 19.05 Fókusz plusz 19.30 Csííz 20.00 Vasárnap kirándulás (amerikai film) 21.40 Neruda postása (olasz film) 23.30 Híradó 23.45 Neve: Senki (am. sor.) 0.30 Fókusz plusz (ism.) 0.50 Divatklip.

6.30 Ez nem boszorkányság! 7.00 Kölyöklklub 11.05 Csőrré töltve 11.30 Enid Blyton kalandfilmsorozata (amerikai sor.) 12.00 BUGS – A cég hullámhossza (angol sor.) 13.00 Hírek 13.10 A világ körül 14.05 Gyilkos sorok (amerikai sor.) 15.00 Knight Rider (am. sor.) 15.55 Mortadella (olasz film) 17.30 Titanic – Új utakon (amerikai dok. film) 18.15 Kész átverés (kandi kamera) 18.45 Híradó 19.05 Akták 19.30 Vasárnap kiadás (kulturális magazin) 20.00 Fegyverek (amerikai film) 21.40 Igaz történetek: Meghasadt világ! (am. film) 23.15 Híradó 23.30 Országgház (heti magazin) 24.00 A világ körül 0.50 Akták (ism.) 1.10 Divatklip.

Programul
TV RomâniaA Román
TV műsora

11.00 TVR Info 11.05 TVR Craiova 12.00 Serial (R). Destine în vremuri de război 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Santa Barbara 14.00 Dosarele istoriei 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Scena 17.00 TVR Info 17.10 Serial. Nick Freno 17.35 Serial. Stăpînul lumii 18.00 Serial. Sunset Beach 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Primul val 20.50 Memorialul durerii 22.20 Jurnalul de noapte 22.35 Campionatele Mondiale de Schi Alpin 23.00 Înflinirea de la miezul nopții.

5. România, ora 5 fix! 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Documentar TV 12.00 Serial (R). Destine în vremuri de război 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Tradiții 14.30 Eclesias 1999 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Desene animate 16.30 Inflagrant 17.00 TVR Info 17.10 Serial. Nick Freno 17.35 Serial. Stăpînul lumii 18.00 Serial. Sunset Beach 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Teledinamoteca. 21.45 Jurnalul de noapte 22.00 Opinia publică 23.00 Campionatele Mondiale de Schi Alpin.

5.00 România, ora 5 fix! 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Sensul tranziției (R) 12.00 Serial (R). Mistere și minuni 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.10 Tradiții 14.30 Pro Patria 15.30 Timpul Europei 16.00 Desene animate 16.30 Medicina pentru toți 17.00 TVR Info 17.10 Serial. Nick Freno 17.35 Serial. Familia Simpson. 18.00 Serial. Sunset Beach 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Lumea bărbatilor 20.30 Studioul de film al TVR prezintă: Migrația inteligenței 21.10 În compania vedetelor 22.05 Jurnalul de noapte 22.20 Gala FIFA a vedetelor Fotbalului Mondial 23.35 Un șlagăr n-are vîrstă.

5.00 România, ora 5 fix! 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Pentru Dv. Doamnă! 12.00 Serial (R). Mistere și minuni 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Convițuiri 15.30 Desene animate 16.00 Ceaiul de la ora 5 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Rezultatele tragediilor Super Loto 5/40 și Expres 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Mireasa cerșetătoare. 21.55 Cu ochii-n 4. 21.50 Jurnalul de noapte 22.00 Catarge 23.00 Pariul trio 23.05 Bank-Note 23.35 Magazin muzical-umoristic.

5.00 România, ora 5 fix! 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 De la lume adunate... 11.30 Convițuiri 12.00 Serial (R). Mistere și minuni 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.10 Ecoturism 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Repere vitale 16.30 Mapamond 17.00 Desene animate 18.00 Serial. Sunset Beach 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Film. Iubire veșnică 21.40 Jurnalul de noapte 21.55 Planeta cinema: Înflinire cu Sanda Manu 22.40 Cinematograful de noapte.

6.0 Bună dimineața de la Timișoara și de la București! 7.30 Alfa și Omega 8.00 TVR Info 8.05 Tip Top Mini Top 9.00 Lumină din lumină 10.00 Film. 11.30 Ordinea publică 12.00 A doua alfabetizare 12.30 Ecranul 13.00 TVR Info-Magazin 13.30 Video-Magazin 15.10 Rugby: Irlanda-Franța 17.00 Serial SF. Star Trek 17.55 Telesciclopedia 18.45 Săptămîna sportivă 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal. 19.30 Serial. Prada 20.25 Știrile de sîmbăra asta 21.25 TVR Info 21.30 Filmele secolului. – Colecția Warner 23.05 Rugby: Școția-Jara Galilor.

6.00 Bună dimineața de la ... București! 7.30 Lumină din lumină 8.00 TVR Info 8.05 Desene animate 8.30 Kiki Riki Miki. Magazin pentru copii 11.00 Viața satului 12.00 Biserica satului 12.10 Tezaur folcloric 13.00 TVR Info-Magazin 13.30 Șlagăre 98 14.00 Super gol show 14.50 Filmul filmului 16.10 Serial. Sabrina, vrăjitoare la 16 ani 17.35 Serial de călătorii: Național Geographic 18.30 Diminuta sportivă 18.45 Tragerile Loto special 6/49 și Noroc 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun 19.00 Jurnal 19.30 Șapte zile în România 20.00 Film. 21.40 TRV Info 21.45 Telesport 21.50 Pariul Trio 21.55 Serial. D-na King, agent secret 22.45 Divertisment nocturn 23.30 Campionatele Mondiale de Schi Alpin.

Luni, 1 februarie

Marți, 4 februarie

Miercuri 3 februarie

Joi, 4 februarie

Vineri, 5 februarie

Sîmbătă, 6 februarie

Duminică, 7 februarie

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune radiofonică în limba română**1 FEBRUARIE, LUNI (redactor: Eva Iova)**

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Emisiune religioasă preluată de la Radio Vocea Evangheliei 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

2 FEBRUARIE, MARȚI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.45 Oameni celebri români – serial 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

3 FEBRUARIE, MIERCURI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

4 FEBRUARIE, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00 Magazinul „De la pașpe la opșpe – liceenii” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămânii 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

5 IANUARIE, VINERI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15 Ce mai e nou la liceul românesc...? – de la Giulia relatează Edit Bordaș 11.20 Românii din Voivodina – relatează Cornel Mata din Vırșet 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Știri și curiozități din România – relatează Simona Pele din Timișoara 11.45 Revista presei „Foaia românească” 11.50 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

6 FEBRUARIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Anamaria Brad)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 „Party Time” – emisiune muzicală pentru tineret 15.00 „Pe undele Europei” – magazin euroregional, realizat de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 15.58 Încheiere.

7 FEBRUARIE, DUMINICĂ (redactor: Anamaria Brad)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămânii (spicui din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămânii) 15.20 Sinteza evenimentelor săptămânii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avanspremiera Ecranul nostru

27 ianuarie 1999

Redacția Românească a Televiziunii Maghiare în ultima emisiune din luna ianuarie vă oferă un reportaj realizat cu ocazia ședinței de constituire a autoguvernării românești pe capitală, care la prima încercare n-a reușit. Veți afla planurile autoconducerii românești din sectorul VII al Budapestei, respectiv vă prezentăm un montaj despre renovarea bisericilor ortodoxe din Chitighaz.

Realizator: Aurel Becan Redactor: Tiberiu Boca Redactor-știri: Eva Iova

FM 92,1 STEREO**RADIO VOCEA****EVANGHELIEI ORADEA**

5.00–5.30 Actualități BBC 5.30–7.00 Bună dimineața 7.00–7.20 Știri locale 7.30–8.30 Muzică și meditații biblice 8.30–9.30 Predică 9.30–11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00–12.00 Divina armonie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualități BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00–16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00–17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00–17.45 Actualități BBC 17.45–18.00 Anunțuri și reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu brațele deschise 20.00–20.30 Actualități BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI PENTRU EUROPA

SW 49 m, zilnic 18.00–18.45

MW 1395 kHz, luni, marți 21.15–21.30

Efemera**Detronarea Everestului**

Punctul terestru unde omul este cel mai aproape de (ideea de) Dumnezeu este muntele Everest (numit astfel după topograful general al Indiei, George Everest, trăitor între 1790 și 1866).

Altitudinea lui maximă este 8848,2 metri stabilită definitiv la 25 iulie 1973 de către chinezi. Încă din 1852 fusese considerat superlativul absolut al lanțurilor muntoase...

Și totuși, timp de șapte luni și șapte zile, între 6 martie 1987 și 23 octombrie același an, supremația acestui ciclop al regnului mineral a pălit. Expediția americană „K2” a dat atunci întâi etate muntelui Chogori (sau K2), situat în nordul Pakistanului. Măsurătorile făcute cu ajutorul sateliților au dat efemerul verdict: K2 are înălțimi de 8858 și 8908 metri, deci cu 10 și respectiv 60 de metri peste Everest.

Vestea a stîrmit o furtună de orgolii în rîndul specialiștilor în măsurători topografice. Sateliții de profil au fost iarăși puși la lucru, rezultatul era așteptat cu o emoție lesne de înțeles. Suspansul putea fi comparat cu însăși detronarea lui Zeus din Olimp. La 23 octombrie 1987, susținătorii Everestului au răsuflat ușurați: K2 nu are decît 8607 metri! Fruntea ridicată a Everestului îi face umbră lui K2, străpungînd norii de la o înălțime cu 241 de metri mai semeață.

Foto: Ana Radici Repisky

Singur, singurel...

Gastronomie

Rețete din bucătăria internațională
(Germania)

Franzelă umplută

1 franzelă mare, 1 ceapă mare, 2 căței de usturoi, 1 ardei roșu, 1 ardei verde, 1 linguriță de muștar, 400 g brînză de vaci proaspătă, sare, piper, oregano

Ceapa și usturoiul se curată și se taie foarte mărunt sau se dau prin răzătoare. Ardeii se curată de semințe și se taie cubulețe mici. Se amestecă bine cu brînză de vaci adăugînd muștarul, sare, piperul și oregano, după gust.

Se scoate cu grijă miezul din franzelă și se umple cu amestecul de mai sus. Se învelește într-o folie de celofan și se pune în frigider cca 2 ore.

În momentul servirii se taie felii și se așează pe un platou ornamentat cu frunze de salată.

Praz cu cașcaval

1 kg de praz, 300 g cașcaval ras, 200 g șuncă afumată sau fiartă, 1 lingură unt, sare, piper, nucșoară

Se curată prazul, se taie frunzele, se spală bine și se taie în bucăți în lungime.

Într-un vas rezistent la căldură se încinge untul și se prăjește prazul condimentat cu sare și piper. Se adaugă puțină apă, se lasă să fiarbă acoperit cca 10 minute.

Se acoperă cu feliile de șuncă, se presară cu cașcavalul ras și se dă la cuptor pînă cînd se topește cașcavalul.

Se condimentează după gust și se servește cu cartofi.

MICA PUBLICITATE

Petreceți o seară plăcută la
RESTAURANTUL
„Tölgyfa”
din Giulia
MÎNCĂRURI ALESE,
BĂUTURI FINE,
MUZICĂ!

Atenție, filateliiștii
VÎNZARE – CUMPĂRARE de
mărci postale, serii și colecții
complete!
ESTIMARE – ATESTARE de
colecții și unicate!
Pe adresa:
EXKLUSIV-PHILATELIA Kft.
H-5700 GYULA
Tiborc u. 18.
Tel./fax: 463-341

„Obiecte-fetiș”, scoase la vînzare

Cu simțul lor practic devenit proverbial, fabricanții de iluzii din cadrul industriei filmului american știu să facă bani din orice. Nu mai este o noutate că multe elemente de recuzită folosite într-un film de mare succes, cu nume sonore înscrise pe generic, – e vorba în special de obiecte vestimentare, accesorii, costume specifice pentru un anumit tip de personaj-legendă, chiar scenarii de filme etc. – se scot la licitație, contra unor sume de bani deloc neglijabile, pe care totuși fanii înrăiți le oferă pentru a deveni colecționari de obiecte atinse de harul idolilor lor.

□ Magazinul Star Wares din Santa Monica (California) e specializat în vînzarea obiectelor folosite în filme.

Acestea sînt, evident, piese-unice. În consecință, prețurile sînt fixate pe considerente care nu au nimic în comun cu criteriile economice practicate pentru „mărfurile” obișnuite. Explicabil de ce masca pe care a purtat-o Johnny Deep în „Don Juan De Marco” (filmul lui Jeremy Leven) s-a pus în vînzare la faimoasa sumă de 5 000 de dolari.

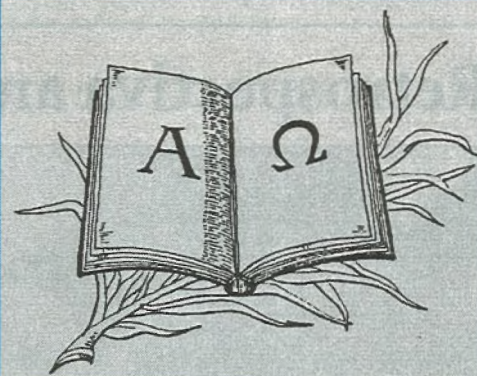
□ Rochia gris-bleu, creată de Hubert de Givenchy și purtată de Audrey Hepburn în „Cum să furi un milion”, a fost vîndută la o licitație Sotheby, la New York, pentru 10350 de dolari.

□ La aceeași licitație, s-a pus în vînzare un pandantif de aur care a aparținut actriței Marlene Dietrich. Un dar de la

Jean Gabin. Această bijuterie a fost achiziționată contra sumei de 2 800 000 de dolari de actrița Anne Heche.

□ La Hollywood, la Pacific Design Center, a fost organizată o licitație în beneficiul bolnavilor de SIDA. Printre obiectele lansate „în competiție” și achiziționate s-au numărat: o schiță de scenariu pentru filmul „Cetățeanul Kane” (4000 de dolari); scenariul celebrului film „Pe aripile vîntului” (50 000 de dolari); un costum de baie purtat de Pamela Anderson în serialul „Baywatch” (2 000 de dolari); vesta de piele purtată de Arnold Schwarzenegger în „Terminator 2” (12 000 de dolari); ghearele unei reptile din „Jurassic Park” (7 500 de dolari).

ISUS SALVATORUL

Supliment al săptămânalului **Foia**
românească

* Anul 2 Nr. 1 *

ianuarie 1999

EDITORIAL

Când dragostea nu e prea târzie

Dragoste este cuvântul care a primit cele mai multe definiții. Fiecare persoană care încearcă să definească acest cuvânt găsește o definiție care-l satisface doar pe el și de cele mai multe ori își dă seama că definiția poate fi îmbunătățită. Cu toate că dragostea nu poate fi definită printr-o simplă frază, fiecare om trăiește misterul care se ascunde în spa-

tele acestui cuvânt.

Experimentarea dragostei are cel puțin două aspecte: a primi și a oferi dragoste. Fiecare om este un consumator de dragoste. Copilul nu poate trăi fără dragoste. Orice copil care nu primește suficientă iubire se dezvoltă anormal. Dragostea este cuvântul favorit pentru orice tânăr. Abia apar primele semne de adolescență și fiorul dragostei face inima tânără să vibreze cu putere. La vârsta maturității, dragostea este sursa puterii de muncă, este pârghia care aduce pulsul necesar pentru învingerea obstacolelor vieții. La bătrânețe, dragostea este imboldul pentru a mai trăi încă o zi și tot aici, dragostea este amintirea cea mai frumoasă a vieții. În fiecare dintre punctele vieții avem nevoie de dragoste. Oricare dintre noi își dorește să fie iubit și se bucură atunci când se știe iubit.

Este însă o problemă cu noi oamenii, probabil cu fiecare dintre noi. De multe ori când lucrurile merg bine și suntem iubiți, ne luăm lumea în cap și ignorăm persoana sau persoanele care ne iubesc. Uneori facem lucrul acesta înconștienți, însă durerea pe care o provocăm nu este cu nimic mai mică. O dragoste nevăgată în seamă sfâșie aproape orice inimă. Cât de multe inimi de mamă au fost sfâșiate de vorbe, atitudinile sau faptele copiilor lor: copiii pentru care a suferit atât de mult, ființele acelea pentru care era gata să-și dea viața. Multe nopți a vegheat mama la pătuțul în care era copilul bolnav. Acolo la căpătâi mama plângea și se ruga. Dar odată copilul crescut mare, el uită dragostea mamei.

Dacă printr-o întâmplare nefericită, mama trece din lumea aceasta, ea rămâne o amintire care nu poate fi ștearsă. Cu toate că acum ai fi gata să o ascuți, s-o respecți, s-o iubești, ea nu mai este. Ce rost are să-i aduci o coroană de flori când e moartă, dacă toată viața nu i-ai adus o floare? De ce să plângi, dacă de atâtea ori ai făcut-o să plângă?

Dar tu plângi pentru că astăzi îți pare rău. Acum ai vrea să-i ceri iertare, ai vrea să-i răsplătești dragostea, ai vrea să răspunzi cu dragoste la dragostea ei. Dar dragostea mamei nu este decât o palidă oglindire a dragostei lui Dumnezeu. Noi suntem creați după chipul și asemănarea Lui. Atât de mult ne-a iubit Dumnezeu, încât a dat pe singurul lui Fiu pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică.

Dar omul, oricare ar fi numele lui a întors spatele, dragostei lui Dumnezeu. A uitat iubirea din cer, a călcat în picioare dragostea adevărată căutând plăcerile acestei lumi. Însă răzvrătirea omului nu a oprit izvorul de dragoste. Hristos a murit pe cruce din dragoste.

Dragostea lui Dumnezeu este forța care ne întoarce din păcat. Dragostea lui Dumnezeu este puterea care ne aduce la o viață nouă.

Mă rog ca dragostea lui Dumnezeu să aducă în viața de fiecare zi a dumneavoastră bucuria unei inimi și a unei minți noi, acum până nu e prea târziu, acum când suntem la începutul unui nou an. Vă doresc *An nou fericit* și multe bucurii!
Pastor Daniel Burtic

Meditație de Anul Nou

Acum, când începi un an nou stabilește-ți direcția vieții. Apostolul Petru a spus: „Mântuiți-vă din mijlocul acestui neam ticălos” (Faptele 2:40), cuvinte care pot fi traduse și „Salvați-vă din mijlocul acestei generații strâmbe” – o generație cu direcția deviată, o generație purtată de valuri, fără țință. Generația aceea fără direcție a sfârșit prin a-L răstigni pe Isus. Neavând un scop, și-a găsit dintr-o dată un scop, acela de a-L răstigni pe Fiul lui Dumnezeu. „Un om pierdut – scrie Joseph Conrad – este un om pierdut în evenimente lipsite de semnificație.”

Nu este suficient să cureți vasul, este necesar să și pui ceva în el. Ce? Pe tine în centru, în jurul căruia să-ți ordonezi viața? Dacă vei face acest lucru, se vor adevăra despre tine aceste cuvinte: „Oamenii care se

aplecă înaintea nimicului nu-și pot purta povara lor înșiși” – „Egoismul plictisitor al zilelor noastre” – „Oameni care nu se pot scoate pe ei înșiși din propriile lor mâini.” Aceste cuvinte sunt un ecou al cuvintelor lui Dumnezeu rostite prin profetul Ieremia: „s-au depărtat de Mine și au mers după nimicuri, și au ajuns ei înșiși de nimic?” (Ieremia 2:5). Dacă te ocupi de nimicuri, tu însuși devii un nimic.

Puneți mâna ta în mâna lui Dumnezeu acum când începi Anul Nou. Atunci anul care vine va fi o aventură plină de proșpețime în fiecare dimineață și calmă binecuvântare în fiecare seară. Tu vei fi viu în fiecare particică a ființei tale. Vei fi sensibilizat către Dumnezeu și către om.

Stanley Jones

ACTUALITATEA RELIGIOASĂ

*Vineri, 18 decembrie 1998, la Biserica Baptistă Emanuel din Oradea s-a desfășurat un program special de lansare a unui album cu colinde, realizat de interpreta norvegiană **Anette Solvei Larsen**. Precizăm că toate colindele sunt interpretate în limba rămână. Tot cu această ocazie, interpreta de muzică creștină, **Daniela Huțanu** a susținut un concert.

La acest eveniment au participat și câțiva dintre membrii Bisericii Baptiste române din Micherechi, apreciind inițiativa interpretei de a oferi credincioșilor noi colinde de Crăciun.

*Miercuri, 23 decembrie 1998, corul Institutului Biblic Emanuel din Oradea a susținut un concert de colinde, la Biserica Baptistă Emanuel din Oradea. Din acest cor face parte și Gheorghe Păcș, membru al Bisericii Baptiste române din Micherechi, actualmente student al Institutului Biblic Emanuel.

În semn de apreciere pentru prietenul lor, la această sărbătoare au participat mulți tineri din Biserica Baptistă română din Micherechi.

*Puntea dintre ani este o sărbătoare pe care toată lumea o întâmpină cu nădejdea în suflet că noul an va aduce mai multă bucurie, decât cel trecut, cu toate că întotdeauna în prag de an nou stăm în fața unui necunoscut. Stăm cu mintea plină de decizii care vor să îmbunătățească acele lucruri din viața noastră care ne-au tras înapoi în vechiul an.

Pentru membrii Bisericii Baptiste române din Micherechi, ultima seară a anului 1998 a constituit un moment de cercetare lăuntrică, dar și de exprimare a bucuriei și a încrederii că tot ceea ce are să vină în viața lor este în controlul lui Dumnezeu.

Frumusețea sărbătorii a constat în participarea fiecărei generații la programul de Revelion. Începând cu cei mici, apoi tinerii, familiile tinere și frații mai în vârstă, toți au adus prin cântări sau poezii onoare lui Dumnezeu și bucurie bisericii. Câțiva dintre tinerii familisti au pregătit o scenetă al cărui mesaj a fost binevenit pentru întreaga biserică.

Apreciem modul în care tinerii s-au organizat în acest an. Avându-i în mijlocul lor ca oaspeți pe câțiva dintre tinerii studenți de la Institutul Biblic Emanuel din Oradea, tinerii bisericii au reușit să învețe multe lucruri din experiențele acestora. După programul din biserică, tinerii împreună cu studenții din Oradea și alți tineri din sat au avut un timp de părtășie în jurul Cuvântului lui Dumnezeu și a unei mese alese, pregătită de ei înșiși.

De asemenea, după programul din biserică, și familiile tinere s-au organizat având un timp care l-a adus ca familii mai aproape unii de ceilalți și parcă mai aproape de lucrarea bisericii.

În Biserica Baptistă română din Micherechi seara de anul nou a fost și rămâne o piatră de aducere aminte și în același timp o provocare de a strânge mâinile împreună frate cu frate, ca împărăția lui Dumnezeu să crească în propriile inimi, cât și în a celor din jur.

În prima zi a anului 1999, Biserica Baptistă română din Micherechi a fost vizitată de pastorul Iosif Ion, președintele Societății Misionare din România, împreună cu soția dânsului. Mesajul dumnealui s-a intitulat: **În ce ne investim viața în acest an?** În cadrul programului de după amiază pastorul Iosif Ion s-a adresat în mod special familiilor, prezentând principiile și armonia care ar trebui să existe în relația dintre soț și soție.

Tinerii Bisericii Baptiste din Micherechi împreună cu studenții de la Institutul Biblic Emanuel din Oradea

Duminică 3 ianuarie 1999, domnul **Andrei Oancea**, consulul general al Consulatului României la Seghedin–Ungaria a vizitat Biserica Baptistă română din Micherechi. Cu această ocazie copiii și tinerii bisericii, împreună cu câțiva studenți de la Institutul Biblic din Oradea au prezentat un program de cântece în mai multe limbi: română, engleză, spaniolă, rusă, africană și maghiară. Cu această ocazie domnul Andrei Oancea a transmis bisericii un scurt mesaj, apreciind închinarea, linia modernă a cântecelor, mesajul Scripturii atât de relevant pentru problemele omului contemporan.

Duminică 10 ianuarie 1999, la programul de dimineață al Bisericii Baptiste române din Micherechi a participat profesorul Marcel Negrău de la Institutul Biblic Emanuel din Oradea, însoțit fiind de un grup mic de frați de la Biserica Baptistă Emanuel din Oradea. Dumnealor au adus bisericii vestea bună a Evangheliei, prin cântece, poezii și propriile lor mărturii.

În perioada 21–24 ianuarie 1999, Biserica Baptistă română din Micherechi a avut bucuria de a-l avea în mijlocul ei pe profesorul universitar doctor, cercetător științific **Samuel Saviuc**, directorul departamentului de misiune din cadrul Uniunii Baptiste din România. Pe parcursul acestor zile dumnealui a participat la timpul de părtășie al tinerilor și al fraților din comitetul bisericii, ocazii în care, dumnealor au putut ridica diferite întrebări sau probleme cu care se confruntă.

Retrospectiva anului 1998 în Biserica Română Baptistă din Ungaria

Domnul Andrei Oancea, consulul general al Consulatului României la Seghedin împreună cu soția dumnealui

Pastor Iosif Ţon

Interpreta norvegiană Anette Solvei Larsen

Participanți la Concertul de colinde susținut de Frații Groza

Frați Groza în concert

Comitetul Bisericii Baptiste din Micherechi împreună cu fratele Samuel Saviuc